Stuurgroep Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle
t.a.v. Marion Garritsen
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

datum : 14 juli 2022
Inlichtingen bij : C.K.D. ter Veen
telefoonnr. : (038) 443 16 16

onderwerp: Reactie Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle

Geachte leden van de stuurgroep Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle,

In navolging van uw brief op 14 juni jongstleden hebben de colleges van gemeenten in de Kop van de Veluwe en een aantal Vitale Kernen kennis genomen van de concept-Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle. Middels deze brief willen wij dan ook onze formele reactie op hoofdlijnen geven op dit concept.

Ontwikkelprincipes en lokale verschillen in de regio
In zijn algemeenheid kunnen we ons vinden in de ontwikkelprincipes zoals die zijn geformuleerd. Het uitgangspunt dat het landschap onze kracht is, en we daar zuinig mee om moeten gaan, is iets wat we als lokale besturen tot in onze vezels voelen. Dat wil niet zeggen dat er geen ontwikkelingen mogelijk zijn, zeker waar die juist bijdragen aan de brede welvaart van onze inwoners. Ook zijn we blij met de erkenning voor de lokale verschillen binnen de Regio Zwolle. Hoewel we veel opgaven met elkaar delen en we allen behoren tot het *daily urban system* rond de stad Zwolle, is juist die veelkleurigheid en eigenheid iets wat onze regio zo boeiend maakt.

In dat licht willen we als Vitale kernen dan ook graag bijdragen aan de brede welvaart in de Regio Zwolle. We willen graag investeren in de leefbaarheid van onze kernen, OV-bereikbaarheid, voorzieningenniveau en kwaliteit van wonen. Onze kernen worden niet voor niets ‘vitaal’ genoemd; de nabijheid van het landelijk gebied, natuur, goede ontsluitingswegen en een prettig leefklimaat maakt dat mensen hier graag willen wonen. Een beperking van onze ontwikkelmogelijkheden past hier niet bij en daarom denken we graag mee over hoe we, met behoud van onze kwaliteiten, ons steentje kunnen bijdragen aan de verstedelijkingsopgave van de Regio Zwolle.

De warmehartenstrategie en de verbinding met het landelijk gebied
Het integreren van klimaat, bereikbaarheid, wonen en werken is een goede zet. We missen daarbij wel de verbinding met het landelijk gebied. Veel van onze gemeenten hebben een sterk agrarisch karakter en zijn naast warme harten voor onze inwoners ook de groene longen van de Regio Zwolle. Ontwikkeling en versterking van ons landelijk gebied draagt daarmee bij aan de brede welvaart van de gehele regio. Zo hebben in de Kop van de Veluwe gemeenten en gemeente de Wolden vergelijkbare onderzoeken plaatsgevonden naar mogelijkheden voor kleinschalige woningbouw, passend in het landschap. Eén van de voorbeelden is de transformatie van een voormalig agrarisch bedrijf naar een woonerf. Ook de

CONCEPT

stikstofproblematiek verbindt nadrukkelijk thema's als woningbouwontwikkeling, mobiliteitsvraagstukken met biodiversiteit en de ontwikkelingen in het landelijk gebied. Verstedelijking kan niet worden losgezien van investeringen in het buitengebied. Verdichting blijft het uitgangspunt, maar waar nodig zullen uitbreidingen mogelijk moeten blijven. Investeringen in woningbouw bieden gemeenten zelfs mogelijkheden de kwaliteit van het buitengebied te versterken. Een verbinding met de in voorbereiding zijnde gebiedsplannen en het NPLG wordt gemist.

Gebiedsontwikkeling vitale kernen
De Verstedelijkingsstrategie geeft terecht aan dat ieder deelgebied zijn eigen identiteit heeft en dat dat verwerkt moet worden in de kwaliteit van de bebouwing. Evenzeer hebben de verschillende gemeenschappen in de regio een eigen identiteit en verschilt de demografie. Ook dit zal naar onze mening tot uitdrukking moeten komen in het woningbouwprogramma, waarbij we ook kijken naar aansluiting bij bijv. woonvisies van gemeenten en provincies. Zo zien we dat er in de Verstedelijkingsstrategie een grote focus is op werkenden en studenten, terwijl we ook te maken hebben met vergrijzing. Bij deze groep mensen ligt ook een woonbehoefte, soms in combinatie met een (toenemende) zorgbehoefte en een andere mobiliteitsbehoefte.

Groeimogelijkheden
In de strategie stelt u dat Vitale kernen slechts in zeer beperkte mate (5%) bovenop de autonome groeiprognoses zouden mogen ontwikkelen. Dit vinden wij onacceptabel. De diversiteit binnen de Vitale kernen, zowel qua identiteit als omvang, maakt dat maatwerk hier noodzakelijk is. Veel van onze gemeenten zien nu al meer instroom van buiten onze gemeentegrenzen. Het alleen bouwen voor geprognosticeerde behoefte is daarom in de huidige situatie niet afdoende en doet geen recht aan de maatschappelijke behoeften die we zien in de samenleving. Het is van belang dat de dorpen vitaal blijven en het voorzieningenniveau op zijn minst op pijl blijft. Met de huidige uitgangspunten kan dat niet en zou het de leefbaarheid schaden. De Vitale kernen willen voldoende ruimte behouden om te kunnen ontwikkelen, bij te dragen aan de woningbouwopgave van de gehele Regio Zwolle en te investeren in de brede welvaart van onze inwoners.

Mobiliteitsopgave, bedrijvigheid en karakteristieke stationsomgevingen
We onderschrijven het belang van een goede ov-structuur, waarbij trein en bus belangrijke verbindingen zijn tussen de Vitale kernen onderling en richting de Warme Harten. Voor een deel van onze gemeenten geldt ook dat de fiets goede mogelijkheden biedt om mobiliteit duurzaam in te richten. Wij vragen ons echter wel af of de voorstellen met betrekking tot automobiliteit voor een aantal Vitale kernen realistisch zijn. Veel van onze inwoners zijn sterk afhankelijk van autobereikbaarheid, zoals ambachtslieden die hun voertuigen veelal mee naar huis nemen. Daarnaast is er meer mobiliteit dan enkel woon-werkverkeer, denk aan recreatie of bepaalde doelgroepen die een andere mobiliteitsbehoefte hebben en voor wie het OV of de fiets geen geschikte optie is.

Bedrijventerreinen en mobiliteit
De benodigde en gewenste groei van (regionale) bedrijventerreinen op logische locaties bij Vitale kernen vraagt in sommige gevallen ook om een heroriëntatie op een adequate ontsluiting op het Rijkswegennet, zoals bijvoorbeeld in Staphorst het geval is. Het bedrijvenpark H2O, wat zich onder andere kenmerkt door een zeer gunstige ligging ten zuiden van Zwolle, ontbreekt zelfs op kaartbeelden over de economische structuur van de Regio Zwolle. Wij denken dat het vervoerssysteem voor de vitale kernen goed afgestemd moet worden op het woningbouwprogramma, bedrijventerreinontwikkeling, ligging en de identiteit van de vitale kernen.

Stationsomgevingen

CONCEPT

Met betrekking tot het ontwikkelprogramma *Karakteristieke stationsomgevingen* missen we de verbinding met een aantal van onze Vitale kernen waar zeker sprake is van een stationsomgeving met kansen. Denk aan ’t Harde waar niet alleen ontwikkelpotentieel is, maar ook een mogelijke oplossing voor verlichting van de verkeersdruk op de A28. Hetzelfde geldt mogelijk voor station Wezep. De ontwikkelingen rond station Nunspeet zijn een mooi voorbeeld van een *hubfunctie*, waarbij ingezet wordt op een combinatie van ov-verbindingen, woningbouw en toerisme. De gemeente Staphorst geeft aan dat er ook mogelijkheden zijn voor het reduceren van automobiliteit juist door de ontwikkeling van stationsgebieden waar deze nu nog ontbreken, maar wel mogelijk en gewenst zijn. We zien daarom kansen voor één of meerdere van onze stationsomgevingen om onderdeel uit te maken van het ontwikkelprogramma ‘Karakteristieke stationsomgevingen’. We denken graag mee over een verbreding en invulling van dit ontwikkelprogramma.

Het besluitvormingsproces
Tot slot zouden we graag willen reageren op het voorgestelde besluitvormingsproces. We betreuren het dat we als lokale overheden onvoldoende tijd krijgen om met onze gemeenteraden van gedachten te wisselen over de Verstedelijkingsstrategie. Zoals u in uw brief al aangeeft geeft deze strategie “de koers aan” en moet het voor onze regio “de basis vormen” en “uitgewerkt en vertaald worden in onze eigen instrumenten”. Daar vraagt u nogal wat van onze raden, die het mandaat hebben over (ruimtelijke) ontwikkelingen op hun grondgebied. We hadden hen graag actief betrokken bij deze inhoudelijke reactie, maar helaas hebben we moeten constateren dat dit door het door u gekozen tijdspad niet mogelijk bleek. We zijn voornemens om hen na de zomer alsnog om input te vragen alvorens we in het najaar kunnen besluiten zoals gevraagd. U houdt dus nog mogelijke aanvullingen op deze reactie van ons tegoed.

Hoogachtend,

namens de colleges van burgemeester en wethouders van De Wolden, Elburg, Hattem, Heerde, Oldebroek, Staphorst, Nunspeet en Zwartewaterland

@handtekening@

CONCEPT